

Detecten a la conca de l'Ebre peixos amb alts nivells d'insecticides

Un estudi del CSIC detecta la presència d'insecticides piretroides, utilitzats per a usos domèstics, veterinaris i agrícoles.

REDACCIÓ

Un treball de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i de l'Institut Català de Recerca de l'Aigua ha trobat en peixos de la part alta del riu Ebre concentracions molt importants d'insecticides piretroides, que s'han acumulat en l'organisme dels animals.

Els piretroides són insecticides sintètics d'ampli ús en la societat. Les seves aplicacions engloben tant l'ús domèstic (dispositius antimosquits, fórmules antipolls, productes per a mascotes...), com l'ús veterinari i agrícola. També s'usen a major escala en alguns països per al control de la malària o el dengue.

Els investigadors han analitzat 42 exemplars de peixos (bagres, barbs, truites, carpes i gobis) capturats en 20 punts de mostreig al llarg de quatre rius (sis punts al riu Llobregat, cinc a l'Ebre, cinc al Júcar i quatre en el Guadalquivir). Totes les mostres presenten concentracions de-

L'estudi del CSIC han analitzat 42 exemplars de bagres, barbs, truites, carpes i gobis. FOTO: JOAN REVILLAS

tectables de piretroides. Dels 12 insecticides analitzats, els que s'han trobat a concentracions més altes són la permetrina (a

l'Ebre i el Llobregat), la cipermetrina (al Guadalquivir) i la tetrametrina (al Júcar).

L'autora principal del treball, Èthel Eljarrat, precisà ahir al Diari que cap dels cinc punts analitzats a l'Ebre es situa al tram català del riu sinó que les mostres han estat preses a la part alta, a Navarra per exemple, ja que així ho determinava l'estudi.

Arabé, i davant els resultats, l'autora presumeix que en cas d'analitzar peixos al l'Ebre català els ni-

vells detectats «serien similars o superiors, atesa l'activitat agrícola en aquesta àrea de la conca».

És el primer cop que es detecten piretroides en peixos de riu i els nivells trobats són iguals o superiors als trobats d'altres contaminants en els mateixos animals.

«El nostre treball alerta que les concentracions trobades són més elevades que la de la majoria de contaminants emergents, com els fàrmacs i els productes de cura personal, de manera que haurien

Efectes tòxics de les piretroides

■ La toxicitat dels piretroides en sistemes aquàtics està àmpliament documentada. Per a determinats peixos, les concentracions letals en aigua són inferiors a 1 microgram per litre. A més, estudis recents mostren que l'exposició de peixos a nivells encara més baixos de piretroides (al voltant de 0,2 micrograms per litre) pot comportar a diversos efectes tòxics, com ara acumulació de lípids al fetge, problemes en el creixement, problemes cardíacs o disminució en l'aleteig.

No obstant això, encara no hi ha estudis que avaluïn els efectes tòxics de l'exposició crònica i l'acumulació d'aquests compostos en els teixits dels peixos. Els científics creuen que les concentracions trobades en aquest estudi (fins a 5 micrograms per gram de greix) són resultat de l'acumulació al llarg de la vida dels peixos, a causa d'una exposició constant als piretroides presents en l'aigua de riu a concentracions inferiors a les letals.

d'incloure els piretroides en els estudis de control i de qualitat ambiental», sentència Eljarrat.

Tot i que els efectes en els éssers humans encara no estan clars, els autors recorden que se sap que els piretroides poden causar efectes neurològics i carcinògenes.

L'Agència de protecció ambiental dels EUA té classificats alguns d'aquests piretroides (cipermetrina, permetrina i bifentrina) com a possibles carcinògens humans.

Els autors recomanen incloure els piretroides en els estudis de control i de qualitat ambiental